

Vastine

Tutkimusta valmennuskursseista tarvitaan

Suvi Jokila, Nina Haltia ja Sonja Kosunen

Kiitämme Sakari Aholaa ja Jenny Spoofta artikkelimme lukemisesta ja kommentoinnista. On ilahduttavaa huomata, että tekstimme herättää mielenkiintoa.

Tarkastelimme artikkelissamme (Jokila, Haltia, & Kosunen, 2019) valmennuskurssimarkkinoiden maantieteellistä rakentumista ja herätelimme ajatusta siitä, miten koulutuspaikkojen ja valmennuskurssien tarjonnan yhteisvaikutuksena syntyy maantieteellisesti eriytyneitä tiloja. Etäisyksissä ei kuitenkaan ole kyse pelkästään kilometreistä, vaan myös mielenmaisemiin ja hakijan kokemiin mahdollisuuksiin liittyvistä välimatkoista. Siksi monipuolinen alueellinen tarkastelu on tärkeää.

Ahola ja Spooft esittävät kommentitekstissään tilastollisia lukuja aluetustan yhteydestä koulutuspaikan saantiin, ja kiitämme heitä täydentävistä havainnoista. Omalta osaltamme jatkamme ilmiön tutkimista tutkimusprojektissa *Privatization and Access to Higher Education: relations of power, guidance devices, and private capital in the transition to higher education* (PAHE), jossa olemme jo keränneet ja edelleen keräämässä erilaisia aineistoja.

Tutkimusprojektimme tarkastelee valmennuskursseja laajasti erilaisilla aineistoilla ja erilaisista näkökulmista. Tutkimuksessamme pyrimme kytkemään ilmiötä laajempiin konteksteihin, kansainväliseen tutkimuskirjallisuuteen ja piilokoulutuksen käsitteeseen (sha-

dow education). Kytkemme tarkastelun osaksi laajempaa koulutuksen yksityistymisen ilmiötä, ja samalla kysymykset koulutuksen ja siihen pääsyn eriarvoisuudesta nousevat keskeisiksi. Tutkimukselliset tavoitteemme ovat ennen kaikkea ilmiön laajemmasta ymmärtämisestä ja teoretisoimisesta.

Piilokoulutuksen tutkiminen on haasteellista, sillä ilmiönä se luiskahtaa selkeiden mittareiden ulottumattomiin (Bray, 2010). Kurssveja tarjoavat yritykset eivät mielellään anna tietoja kursseille osallistuneista tai omasta toiminnastaan, joten tarkkaa kuvaa ilmiöstä on mahdotonta piirtää toisin kuin koulutusjärjestelmään kuuluvista koulutuksen muodoista. Kurssien vaikuttavuutta on myös hankala mitata, sillä kurssin itsenäistä vaikutusta sisäänpääsyyn on mahdotonta erottaa muista sisäänpääsyyn vaikuttavista tekijöistä. Näin ollen mikään yksittäinen tutkimus ei voi selittää ilmiötä tyhjentävästi, vaan tarvitaan erilaisista näkökulmista lähtevää tarkastelua.

Olemme aiemmin julkaistussa vertaisarvioituissa artikkeleissamme tarkastelleet valmennuskurssitarjontaa (Kosunen, Haltia & Jokila, 2015), valmennuskurssitoimijoiden puhetta (Kosunen & Haltia 2018), valmennuskursseille osallistumista hakijoiden ja valituksi tulleiden opiskelijoiden osalta sekä laadullisin että määrällisin aineistoin (Kosunen, Ahtiainen & Töyrylä, 2018; Kosunen, Haltia, Saari, Jokila & Halmkrona, 2020) ja

selvittäneet valmennuskurssien ja muiden yksityisten ja julkisten koulutuskentän toimijoiden suhteita (Kosunen, 2018). Lisäksi hankkeessa on kerätty laajoja etnografisia aineistoja, joiden kautta pääsemme tutkimaan sitä, miten kurssitoimijat ulottavat toimintaansa osaksi julkista koulutusjärjestelmää.

Tämä onkin kenttä, jolla varmastikin riittää tutkittavaa jatkossakin. ■

Lähteet

- BRAY, M. (2010). Researching shadow education: Methodological challenges and directions. *Asia Pacific Education Review*, 11(1), 3–13.
- JOKILA, S., HALTIA, N. & KOSUNEN, S. (2019). Valmennuskurssit ja korkeakoulumarkkinoiden maantiede. *Tiedepolitiikka* 3, 18–28.
- KOSUNEN, S. (2019). Korkeakouluhaku, rahat ja valmennuksen henki. *Rihveli*, 2019(1), 19–24.
- KOSUNEN, S., & HALTIA, N. (2018). Valmennuskurssit ja koulutuskulttajuus: tutkimus kurssijärjestäjien puhetoista. *Sosiologia*, 55(2), 167–183.
- KOSUNEN, S. (2018). Access to Higher Education in Finland: Emerging Processes of Hidden Privatisation. *Nordic journal of studies in educational policy*, 4(2), 67–77. <https://doi.org/10.1080/20020317.2018.1487756>
- KOSUNEN, S., AHTIAINEN, H., & TÖYRYLÄ, M. (2018). Preparatory course market and access to higher

education in Finland: pocketful or pockets-full-of money needed? Teoksessa A. Tarabini & N. Ingram (Eds.). Educational choices, transitions and aspirations in Europe: Systemic, institutional and subjec-

tive challenges (Routledge research in international and comparative education). Abingdon, Oxon: Routledge.

KOSUNEN, S., HALTIA, N., & JOKILA, S. (2015). Valmennuskurssit ja mah-

dollisuuksien tasa-arvo yliopistokoulutukseen hakeutumisessa. *Kasvatus*, 46(4), 334–348.